2021 m. liepos 8 d., ketvirtadienis

P9_TA(2021)0362

ES teisės ir LGBTIQ piliečių teisių pažeidimai Vengrijoje dėl Vengrijos Nacionalinėje Asamblėjoje priimtų teisės aktų pakeitimų

2021 m. liepos 8 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl ES teisės ir LGBTIQ piliečių teisių pažeidimų Vengrijoje dėl Vengrijos Nacionalinėje Asamblėjoje priimtų teisės aktų pakeitimų (2021/2780(RSP))

(2022/C 99/25)

Europos Parlamentas,

— atsižvelgdamas į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją (toliau – Chartija),

— atsižvelgdamas į Europos Sąjungos sutarties (ES sutarties) 2 straipsnį,

— atsižvelgdamas į Europos žmogaus teisių konvenciją ir susijusią Europos Žmogaus Teisių Teismo (EŽTT) praktiką,

— atsižvelgdamas į Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją,

— atsižvelgdamas į Europos Sąjungos Teisingumo Teismo (ESTT) ir EŽTT praktiką,

— atsižvelgdamas į 2020 m. lapkričio 12 d. Komisijos komunikatą „Lygybės sąjunga. 2020–2025 m. LGBTIQ asmenų lygybės strategija“ (COM(2020)0698),

— atsižvelgdamas į 2021 m. kovo 24 d. Komisijos komunikatą „ES vaiko teisių strategija (2021–2025 m.)“ (COM(2021)0142),

— atsižvelgdamas į Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūros (FRA) 2019 m. pradėtos ES LGBT asmenų apklausos rezultatus,

— atsižvelgdamas į 2020 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) 2020/2092 dėl bendro Sąjungos biudžeto apsaugos sąlygų režimo ([1]) (Teisinės valstybės sąlygų reglamentas),

— atsižvelgdamas į savo 2018 m. rugsėjo 12 d. rezoliuciją dėl pasiūlymo, kuriuo pagal Europos Sąjungos sutarties 7 straipsnio 1 dalį Taryba raginama nustatyti, ar esama aiškaus pavojaus, kad Vengrija šiurkščiai pažeidžia vertybes, kuriomis grindžiama Sąjunga ([2]),

— atsižvelgdamas į savo 2019 m. gruodžio 18 d. rezoliuciją dėl LGBTI asmenų viešo diskriminavimo ir prieš juos nukreiptos neapykantos retorikos, įskaitant zonas be LGBTI asmenų ([3]),

— atsižvelgdamas į 2020 m. sausio 16 d. savo rezoliuciją dėl pagal ES sutarties 7 straipsnio 1 dalį vykstančių klausymų dėl Lenkijos ir Vengrijos ([4]),

— atsižvelgdamas į 2021 m. birželio 3 d. ESTT sprendimą byloje C-650/18, kuriuo atmetamas Vengrijos ieškinys dėl 2018 m. rugsėjo 12 d. Parlamento rezoliucijos, kuria pradėta procedūra dėl nustatymo, ar esama aiškaus pavojaus, kad ši valstybė narė šiurkščiai pažeidžia vertybes, kuriomis grindžiama Sąjunga ([5]),

— atsižvelgdamas į savo 2020 m. spalio 7 d. pranešimą dėl ES demokratijos, teisinės valstybės ir pagrindinių teisių mechanizmo sukūrimo ([6]),

---

([1]) OL L 433 I, 2020 12 22, p. 1.
([2]) OL C 433, 2019 12 23, p. 66.
([3]) OL C 255, 2021 6 29, p. 7.
([4]) Priimti tekstai, P9_TA(2020)0014.
([5]) 2021 m. birželio 3 d. Sprendimas *Vengrija / Parlamentas,* C-650/18, ECLI:EU:C:2021:426.
([6]) Priimti tekstai, P9_TA(2020)0251.

— atsižvelgdamas į savo 2021 m. kovo 11 d. rezoliuciją dėl ES paskelbimo LGBTIQ asmenų laisvės erdve ([7]),

— atsižvelgdamas į 2021 m. birželio 24 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl lytinės ir reprodukcinės sveikatos bei teisių padėties Europos Sąjungoje, kiek tai susiję su moterų sveikata ([8])

— atsižvelgdamas į 2020 m. rugsėjo 30 d. Komisijos komunikatą „2020 m. Teisinės valstybės principo taikymo ataskaita. Teisinės valstybės padėtis Europos Sąjungoje“ (COM(2020)0580),

— atsižvelgdamas į 2021 m. birželio 24 d. rezoliuciją dėl Komisijos 2020 m. teisinės valstybės principo taikymo ataskaitos ([9]),

— atsižvelgdamas į 2021 m. Vengrijos įstatymą LXXIX dėl griežtesnių veiksmų prieš pedofilijos nusikaltimą padariusius asmenis, kuriuo iš dalies keičiami tam tikri įstatymai dėl vaikų apsaugos (toliau – Įstatymo projektas, o po paskelbimo – Įstatymas),

— atsižvelgdamas į už lygybę atsakingos Europos Komisijos narės 2021 m. birželio 16 d. pradėtą Vengrijos teisės atitikties Sąjungos teisei tyrimą;

— atsižvelgdamas į už teisingumą ir vidaus rinką atsakingų Komisijos narių laišką Vengrijos teisingumo ministrui (Ares S (2021) 4587976), kuriame teigiama, kad įstatymo projektas neatitinka kelių ES teisės nuostatų, įskaitant ES sutarties 2 straipsnį dėl pagarbos žmogaus teisėms, laisvei ir nediskriminavimui,

— atsižvelgdamas į Europos Vadovų Tarybos 2021 m. birželio mėn. susitikime 17-os valstybių ir vyriausybių vadovų pasirašytą laišką, kuriame pažadėta „toliau kovoti su LGBTI bendruomenės diskriminacija“, ([10])

— atsižvelgdamas į 2021 m. birželio 22 d. Bendrųjų reikalų tarybos posėdžio paraštėse 18-os valstybių narių pasirašytą pareiškimą dėl Vengrijos Įstatymo projekto priėmimo ([11]),

— atsižvelgdamas į Europos Tarybos Ministrų Komiteto rekomendaciją (CM/Rec(2010)5) valstybėms narėms dėl kovos su diskriminacija dėl seksualinės orientacijos ar lytinės tapatybės priemonių ir į Europos Tarybos Parlamentinės Asamblėjos priimtus standartus,

— atsižvelgdamas į Europos Tarybos žmogaus teisių komisarės pareiškimą dėl Įstatymo projekto ([12]),

— atsižvelgdamas į 2017 m. birželio 20 d. EŽTT sprendimą *Bayev ir kiti prieš Rusiją* (paraiška Nr. 67667/09 ir 2 kitos) ([13]),

— atsižvelgdamas į 2021 m. birželio 22 d. klausimą Komisija, į kurį atsakoma žodžiu, dėl ES teisės ir LGBTIQ piliečių teisių pažeidimų Vengrijoje dėl Vengrijos Nacionalinėje Asamblėjoje priimtų teisės aktų pakeitimų (O-000050/2021),

— atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 132 straipsnio 2 dalį,

---

([7]) Priimti tekstai, P9_TA(2021)0089.
([8]) Priimti tekstai, P9_TA(2021)0314.
([9]) Priimti tekstai, P9_TA(2021)0313.
([10]) https://twitter.com/alexanderdecroo/status/1407977290189971457/photo/1
([11]) https://wilmes.belgium.be/en/thirteen-countries-unite-belgiums-initiative-defend-lgbtiq-rights-europe
([12]) https://www.coe.int/en/web/commissioner/-/commissioner-mijatovic-urges-hungary-s-parliamentarians-to-reject-draft-amendments-banning-discussion-about-sexual-and-gender-identity-and-diversity
([13]) http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-174422

2021 m. liepos 8 d., ketvirtadienis

A. kadangi 2021 m. birželio 15 d. Vengrijos Nacionalinė Asamblėja priėmė Įstatymo projektą, kuriuo iš pradžių buvo siekiama apsaugoti vaikus nuo pedofilijos nusikaltimą padariusių asmenų, o šio tikslo siekia visos Sąjungos institucijos ir valstybės narės; kadangi Įstatymo projektas buvo paskelbtas 2021 m. birželio 23 d. ir įsigalios 2021 m. liepos 8 d. ([14]); kadangi Įstatymu bus griežtai ir apgalvotai apribotos LGBTIQ asmenų teisės ir laisvės, taip pat vaikų teisės;

B. kadangi Vengrija neseniai padarė keletą pareiškimų Taryboje, aiškindama sąvoką „lytis“ tam tikruose tekstuose kaip nuorodą į biologinę lytį ir taip paneigusi „socialinės lyties“ sąvoką, ypač kiek tai susiję su krizės valdymo koncepcija kalbant apie galimą vykdymo įgaliojimų neturinčią ES karinę bendros saugumo ir gynybos politikos (BSGP) misiją Mozambike, Teisingos pertvarkos fondo reglamentą ir Bendrųjų nuostatų reglamentą, taip pat kitais atvejais;

C. kadangi Įstatymo apibrėžtys sąmoningai yra neaiškios siekiant sukelti atgrasomąjį poveikį; kadangi pagal Įstatymą mokyklose, televizijos programose ir bet kokiose platformose viešai skelbiamoje reklamoje jaunesniems nei 18 metų asmenims, net ir švietimo tikslais, draudžiama „vaizduoti ir propaguoti kitokią lytinę tapatybę nei gimus priskirta lytis, lyties keitimą ir homoseksualumą“; kadangi pagal Įstatymą toks turinys negali būti laikomas visuomeniniu skelbimu arba socialiai atsakingo elgesio reklama, net jei jis skirtas suaugusiesiems; kadangi Įstatymu iš dalies keičiamas Vaikų apsaugos įstatymas, Šeimos apsaugos įstatymas, Verslo reklamos įstatymas, Žiniasklaidos įstatymas ir Viešojo švietimo įstatymas;

D. kadangi Parlamentas anksčiau pasmerkė piktnaudžiavimą įstatymais dėl nepilnamečiams teikiamos informacijos, ypač švietimo ir žiniasklaidos srityje, siekiant cenzūruoti su LGBTI asmenimis susijusį turinį ir medžiagą, be kita ko, Lietuvoje ir Latvijoje;

E. kadangi 2018 m. Lenkijos Prezidentas Andrzej Duda pareiškė, kad apsvarstys galimybę priimti vadinamąjį „gėjų propagandos“ įstatymą, koks buvo priimtas Rusijoje, kuriuo būtų uždrausta LGBTIQ žiniasklaida, literatūra ir tokie susibūrimai kaip gėjų eitynės; kadangi 2021 m. birželio mėn. Lenkijos teisingumo ministro pavaduotojas Michal Wos paskelbė, kad Lenkija šiuo metu rengia įstatymo projektą, kuriuo siekiama uždrausti „LGBT propagandą“;

F. kadangi 2021 m. birželio mėn. Čekijos Respublikos Prezidentas Milos Zeman per žiniasklaidai duotą interviu, susijusį su nauju kovos su LGBTIQ įstatymu Vengrijoje, pateikė žeminančias pastabas apie translyčių asmenų bendruomenę;

G. kadangi Kroatijoje pastebėtos panašios nerimą keliančios tendencijos, visų pirma konservatyvios partijos „Tiltas“ (kr. „Most“) paskelbtas pasiūlymas į Kroatijos parlamente svarstomus įstatymus įtraukti „draudimą daryti vaikams LGBT propagandos poveikį“ ir 2021 m. liepos 3 d. 20-ųjų Zagrebo LGBTI asmenų eitynių metu vykę išpuoliai prieš šiuos asmenis; kadangi 2021 m. liepos 4 d. partijos „Tiltas“ pirmininkas ir pirmininko pavaduotojas paskelbė ieškinius LGBTI organizacijoms, kurios apkaltino partiją nepakantumo ir homofobijos platinimu, taip pat nesantaikos ir neapykantos kurstymu;

H. kadangi 2013 m. Rusija, siekdama „apsaugoti vaikus nuo informacijos, kuria raginama atsisakyti tradicinių šeimos vertybių“, priėmė federalinį įstatymą, kuriuo siekiama uždrausti homoseksualumo normalizavimą žiniasklaidoje; kadangi daugelis žmogaus teisių organizacijų visame pasaulyje pareiškė, kad Rusijos įstatymas kelia grėsmę LGBTIQ jaunimui;

I. kadangi ES sutarties 2 straipsnyje įtvirtinta, kad Sąjunga yra grindžiama šiomis vertybėmis: pagarba žmogaus orumui, laisve, demokratija, lygybe, teisine valstybe ir pagarba žmogaus teisėms, įskaitant mažumoms priklausančių asmenų teises;

J. kadangi Komisijos LGBTIQ lygybės strategijoje nustatyta bendra Sąjungos kryptis apsaugant LGBTIQ asmenų teises visose valstybėse narėse ir pakartojama, kad lygybė ir nediskriminavimas yra pagrindinės vertybės ir pagrindinės teisės ES, įtvirtintos jos Sutartyse ir Pagrindinių teisių chartijoje;

([14]) Oficialiajame leidinyje paskelbtas Įstatymas: https://njt.hu/jogszabaly/2021-79-00-00; https://magyarkozlony.hu/dokumentumok/ba643dee7b59c2a1901132e6e3320483d2245b56/megtekintes

K. kadangi Komisijos Pirmininkė Ursula von der Leyen Įstatymą apibūdino kaip „gėdą“ ir pavedė atsakingiems Komisijos nariams kreiptis į Vengrijos vyriausybę ([15]); kadangi už teisingumą ir vidaus rinką atsakingi Komisijos nariai nusiuntė Vengrijos teisingumo ministrui laišką, kuriame nurodė, kad Įstatymu pažeidžiamos šios teisės: teisė į privatų ir šeimos gyvenimą (Chartijos 7 ir 9 straipsniai); teisė į saviraiškos ir informacijos laisvę (Chartijos 11 straipsnis); laisvė užsiimti verslu (Pagrindinių teisių chartijos 16 straipsnis) ir nediskriminavimas (Chartijos 21 straipsnis); kadangi bent keliems Įstatymu reglamentuojamiems atvejams galima pritaikyti Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvą ([16]), Elektroninės komercijos direktyvą ([17]) ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 56 straipsnį, be to, ginčijamoms Įstatymo nuostatoms taip pat gali būti taikomi SESV 34 ir 36 straipsniai bei jos gali būti laikomos pažeidžiančiomis šiuos straipsnius; kadangi atsakymo į šį raštą buvo paprašyta iki 2021 m. birželio 30 d. ([18]); kadangi Vengrijos teisingumo ministras atsakė 2021 m. liepos 1 d.;

L. kadangi 18 valstybių narių ([19]) kartu pasirašė pareiškimą, kuriame Komisija raginama naudotis visomis turimomis priemonėmis siekiant užtikrinti visapusišką ES teisės laikymąsi, be kita ko, kreipiantis į Europos Sąjungos Teisingumo Teismą;

M. kadangi 17 valstybių ar vyriausybių vadovų 2021 m. birželio 24 d. priėmė bendrą pareiškimą, kuriame paskelbė, kad toliau kovos su LGBTIQ bendruomenės diskriminacija, ir dar kartą patvirtino giną LGBTIQ asmenų pagrindines teises ([20]);

N. kadangi Europos Tarybos žmogaus teisių komisaras paragino Vengrijos parlamento narius atmesti Įstatymo projektą; kadangi ji teigė, kad Įstatymo projektas prieštarauja LGBTIQ asmenų teisėms ir tapatybei ir kad juo taip pat apribojama visų vengrų saviraiškos ir švietimo laisvė ([21]);

O. kadangi pagal Europos Tarybos Ministrų Komiteto rekomendaciją CM/Rec(2010)5 valstybėms narėms dėl kovos su diskriminacija dėl seksualinės orientacijos ar lytinės tapatybės priemonių Europos Tarybos valstybių narių vadovai yra atsakingi už švietimą, kovą su išankstiniu nusistatymu ir diskriminacija bei LGBTIQ asmenų priėmimą;

P. kadangi EŽTT byloje *Bayev ir kiti prieš Rusiją* nusprendė, kad teisės aktas, kuriuo draudžiama skatinti homoseksualumą, dar vadinamas „gėjų propagandos įstatymu“, pažeidžia Europos žmogaus teisių konvencijos 10 straipsnį (išraiškos laisvė) ir 14 straipsnį (diskriminacijos draudimas) ir todėl yra diskriminacinis, ir kad juo sustiprinamas išankstinis nusistatymas LGBTIQ asmenų atžvilgiu, o tai nesuderinama su demokratinės visuomenės vertybėmis;

Q. kadangi Parlamentas ne kartą ragino valstybes nares užtikrinti teisę į visapusišką seksualinį, lytinį ir santykių švietimą, kuris būtų moksliškai tikslus, pagrįstas įrodymais, tinkamas pagal amžių ir neteisiantis; kadangi tarptautinės žmogaus teisių institucijos ([22]), pvz., Europos Taryba, nustatė, kad vaikai ir jaunimas turi teisę gauti visapusišką lytinį švietimą;

R. kadangi FRA atliktame lesbiečių, gėjų, biseksualių ir transseksualių asmenų (LGBT) tyrime pabrėžiama, kad daugiau kaip pusė respondentų mokydamiesi mokykloje visada arba dažnai girdėdavo ar matydavo neigiamas pastabas ar elgesį, kai klasės draugas ir (arba) bendraamžis būdavo laikomas LGBTI asmeniu; kadangi 15–17 m. respondentų atveju šis skaičius išauga iki 70 proc., o tai rodo, kad reikia spręsti pripažinimo ir tolerancijos klausimus švietimo srityje;

([15]) https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/statement_21_3164

([16]) OL L 303, 2018 11 28, p. 69.

([17]) OL L 178, 2000 7 17, p. 1.

([18]) https://ec.europa.eu/commission/presscorner/api/files/attachment /869254/Letter%20by%20Commissioners%20Reynders%20and%20Breton.pdf

([19]) Belgija, Danija, Estija, Suomija, Prancūzija, Vokietija, Airija, Lietuva, Liuksemburgas, Nyderlandai, Ispanija, Švedija, Latvija, Italija, Graikija, Austrija, Kipras ir Portugalija.

([20]) https://twitter.com/alexanderdecroo/status/1407977290189971457?s=20

([21]) https://www.coe.int/be/web/commissioner/-/commissioner-mijatovic-urges-hungary-s-parliamentarians-to-reject-draft-amendments-banning-discussion-about-sexual-and-gender-identity-and-diversity

([22]) Vaiko teisių konvencija, Konvencija dėl visų formų diskriminacijos panaikinimo moterims, JT specialiojo pranešėjo pranešime „Teisė į švietimą“.

2021 m. liepos 8 d., ketvirtadienis

Įstatymas, jo nuostatos ir ES teisės pažeidimai

1. kuo griežčiausiai smerkia Vengrijos parlamento priimtą Įstatymą, kuriuo akivaizdžiai pažeidžiamos ES vertybės, principai ir teisė; primena, kad Įstatymu į įvairius Vengrijos teisės aktus bus įtrauktos nuostatos, kuriomis pažeidžiamos pagrindinės teisės pagal Chartiją, Sutartis ir ES vidaus rinkos teisės aktus (Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvą ir Elektroninės komercijos direktyvą); mano, kad Įstatymu pažeidžiamas nustatytas ES *acquis*;

2. palankiai vertina 18-os valstybių narių pasirašytą pareiškimą, kuriame Komisija raginama imtis teisinių veiksmų, ir tai, kad Komisijos pirmininkė ir atskiri Komisijos nariai pasmerkė Įstatymo projektą; atkreipia dėmesį į Vengrijos teisingumo ministrui nusiųstą raštą, kuriame prašoma iki 2021 m. birželio 30 d. pateikti paaiškinimus ir informaciją apie iškeltus klausimus; ragina Komisiją paviešinti šį atsakymą;

3. atkreipia dėmesį į Komisijos raginimą surengti konstruktyvias ir lojalias diskusijas su Vengrija; apgailestauja, kad, nepaisant tarptautinių organizacijų protesto, Įstatymas buvo paskelbtas 2021 m. birželio 23 d.; ragina Komisiją nedelsiant imtis teisinių veiksmų, t. y. pagal SESV 258 straipsnį pradėti pagreitintą pažeidimo nagrinėjimo procedūrą prieš Vengriją dėl Įstatymo; ragina Komisiją prireikus naudotis visomis Teisingumo Teismo procesinėmis priemonėmis, įskaitant prašymus taikyti pagreitintą procedūrą ir laikinąsias priemones, įskaitant nuobaudas už jų nesilaikymą;

4. primena, kad pagal SESV 259 straipsnį valstybė narė, mananti, kad kita valstybė narė neįvykdė savo pareigos pagal Sutartis, gali kreiptis į Europos Sąjungos Teisingumo Teismą; ragina valstybes nares pritaikyti šį straipsnį Įstatymo atžvilgiu, jei Komisija nesiimtų veiksmų; ragina valstybes nares pateikti tarpvalstybinę paraišką dėl aspektų, kuriems netaikoma ES teisė, Europos Žmogaus Teisių Teismui;

Pagal 7 straipsnio 1 dalį vykdomos procedūros

5. pabrėžia, kad Įstatymas nėra vienintelis pavyzdys, bet dar vienas sąmoningas ir iš anksto apgalvotas laipsniško pagrindinių teisių sistemos griovimo Vengrijoje pavyzdys; pabrėžia, kad organizuotos valstybės remiamos LGBTIQ asmenų fobijos ir dezinformacijos kampanijos tapo Vengrijos vyriausybės vykdomos politinės cenzūros priemonėmis, ir mano, kad tai pažeidžia ES sutarties 2 straipsnį; primena, kad Europos Sąjunga yra paskelbta LGBTIQ asmenų laisvės erdve ([23]);

6. primena, kad LGBTIQ asmenų žmogaus teisių pažeidimai yra platesnės politinės darbotvarkės dalis, juos vykdant griaunama demokratija ir teisinė valstybė, įskaitant žiniasklaidos laisvę, ir šie pažeidimai turėtų būti laikomi sisteminiais ES sutarties 2 straipsnio pažeidimais; primena, kad 2018 m. rugsėjo 12 d. Parlamento rezoliucijoje ([24]) jau išreikštas susirūpinimas dėl teisės į vienodą požiūrį ir saviraiškos laisvę;

7. reiškia didelį susirūpinimą dėl to, kad nuo tada, kai Parlamentas pradėjo taikyti 7 straipsnio 1 dalį, teisinės valstybės ir pagrindinių teisių padėtis Vengrijoje toliau blogėja; pabrėžia, kad pastaraisiais metais Taryba nesiėmė veiksmų ir neprisiima atsakomybės šioje srityje;

8. palankiai vertina tai, kad Tarybai pirmininkaujanti Portugalija surengė pirmąjį nuo 2019 m. klausymą pagal 7 straipsnio 1 dalį dėl teisinės valstybės Vengrijoje, taip pat 18 valstybių narių pareiškimus, kuriuose smerkiamas Įstatymas; vis dėlto pabrėžia, kad dialogas turi duoti apčiuopiamų rezultatų imantis veiksmų, kad būtų galima aktyviai spręsti su pagrindinių teisių blogėjimo atvejais Vengrijoje susijusius klausimus; pakartoja raginimą Tarybai parengti konkrečias rekomendacijas Vengrijai, kaip nustatyta ES sutarties 7 straipsnio 1 dalyje, įskaitant rekomendaciją panaikinti Įstatymą, ir nurodyti šių rekomendacijų įgyvendinimo terminus; ragina Tarybai pirmininkaujančią Slovėniją 2021 m. rugsėjo mėn. surengti klausymą dėl Vengrijos ir kuo greičiau numatyti balsavimą dėl rekomendacijų; pažymi, kad LGBTIQ asmenų žmogaus teisės per pastaruosius kelerius metus laipsniškai naikinamos;

9. primena, kad 2021 m. kovo 2 d. Vengrijos žiniasklaidos taryba paskelbė apie teismo procesą prieš žiniasklaidos grupę „RTL Hungary“ po to, kai buvo pradėta transliuoti kampanija „Family is Family“; mano, kad šie veiksmai yra žiniasklaidos turinio ir reklamos cenzūra ir todėl pažeidžia Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvą (AŽPD); pabrėžia, kad

([23]) 2021 m. kovo 11 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl deklaracijos dėl ES paskelbimo LGBTIQ asmenų laisvės erdve.
([24]) Priimti tekstai, P8_TA(2018)0340.

daugelis transliuotojų visoje ES kartu su pilietinės visuomenės organizacijomis paragino Komisiją pradėti pažeidimo tyrimo procedūras ([25]); ragina Komisiją naudotis visomis turimomis teisinėmis priemonėmis siekiant spręsti medžiagos, kuri atitinka AŽPD kartu su Chartija, cenzūros klausimą;

10. reiškia didelį susirūpinimą dėl to, kad žiniasklaidos laisvės mažėjimas lemia aktyvesnį atpirkimo ožių ieškojimą nusitaikant į mažumas, įskaitant LGBTIQ asmenis;

11. primena, kad pagrindinis Vengrijos įstatymas (Konstitucija) 2020 m. gruodžio mėn. buvo iš dalies pakeistas siekiant patikslinti, kad motina yra moteris, o tėvas yra vyras, ir kad Vengrija gina vaikų teisę nustatyti savo tapatybę atsižvelgiant į gimimo metu užfiksuotą lytį ir teisę į mokslą pagal šalies konstitucinę tapatybę ir vertybių sistemą, grindžiamą krikščioniškąja kultūra; pažymi, kad nepaisant to, jog šeimos teisė priklauso nacionalinei kompetencijai, iš dalies tokiu būdu keičiant konstituciją kartu su tolesniais teisės aktais, įskaitant Įstatymą, tiesiogiai sumažinama ES sutarties 2 straipsnyje nustatytų vertybių apsauga; pažymi, kad Venecijos komisija 2020 m. gruodžio mėn. priėmė nuomonę dėl Vengrijos Nacionalinės Asamblėjos priimtų konstitucijos pakeitimų ([26]);

12. primena, kad 2013 m. birželio 18 d. Venecijos komisija priėmė nuomonę CDL-AD (2013)022-e dėl vadinamosios homoseksualumo propagandos draudimo, atsižvelgiant į kai kurių Europos Tarybos valstybių narių neseniai priimtus teisės aktus;

13. primena, kad Vengrijos Nacionalinė Asamblėja priėmė teisės aktus, kuriais susituokusioms poroms apribojamas įvaikinimas, *de facto* uždraudžiama įvaikinti tos pačios lyties asmenų sąjungą sudariusiems žmonėms ir vienišiems bei nesusituokusiems asmenims, išskyrus atvejus, kai šeimos politikos ministras suteikia specialų leidimą; pabrėžia, kad pastarasis reikalavimas suteikia vyriausybės nariui galimybę priimti vienašališkus sprendimus šiuo klausimu;

14. primena, kad priėmus 2020 m. Įstatymo projekto įvairiais klausimais 33 straipsnį Vengrijoje buvo *de facto* uždraustas teisinis translyčių ir interseksualių asmenų lyties pripažinimas, pažeidžiant jų teisę į privatumą ir diskriminuojant, o tai gali turėti didelį psichologinį poveikį ir apriboti jų teisę aktyviai dalyvauti pilietinėje visuomenėje; pažymi, kad Nacionalinė duomenų apsaugos ir informacijos laisvės institucija pateikė nuomonę dėl 33 straipsnio, teigdama, kad jis pažeidžia Bendrojo duomenų apsaugos reglamento ([27]) 5 straipsnio 1 dalies d punktą; primena, kad Komisija iki šiol nesiėmė jokių veiksmų šiai problemai spręsti; ragina Komisiją ištirti šį klausimą ir prireikus imtis teisinių veiksmų; pažymi, kad, nors Vengrijos Konstitucinis Teismas ([28]) nustatė, kad tam tikros Įstatymo dalys prieštarauja Konstitucijai, valdžios institucijos vis dar neįvykdė jo sprendimo ir toliau atmeta prašymus, net jei jie buvo pateikti prieš įsigaliojant Įstatymui; pažymi, kad tai yra teisinės valstybės principo pažeidimas;

15. smerkia Budapešto vartotojų apsaugos institucijos sprendimą ([29]) nurodyti knygų leidėjams spausdinti atsakomybės ribojimo pareiškimus vaikų knygose, kuriose vaizduojamos vaivorykštės šeimos, kad jose aprašomas „su tradiciniais lyčių vaidmenimis nesuderinamas elgesys“;

16. reiškia didelį susirūpinimą dėl mažėjančios erdvės nevyriausybinėms organizacijoms (NVO) Vengrijoje, įskaitant LGBTIQ NVO; palankiai vertina Europos Sąjungos Teisingumo Teismo (ESTT) sprendimą byloje C-78/18 ([30]), kuriame skelbiama, kad 2017 m. Įstatymu Nr. LXXVI dėl užsienio paramą gaunančių organizacijų skaidrumo nustatyti diskriminaciniai ir nepagrįsti apribojimai dovanoms iš užsienio, kurios skirtos pilietinės visuomenės organizacijoms, pažeidžiant įsipareigojimus, susijusius su laisvu kapitalo judėjimu, pagarba privačiam gyvenimui, asmens duomenų apsauga ir asociacijų laisve; pažymi, kad šis įstatymas panaikintas, tačiau reiškia susirūpinimą dėl naujų pilietinės visuomenės

([25]) ACT, *Hungary: Broadcasting associations across Europe express dismay at anti-LGBTIQ bill & urge European Commission to open infringement proceedings* (Vengrija. Transliavimo asociacijos visoje Europoje reiškia nepasitenkinimą prieš LGBTIQ asmenis nukreiptu įstatymo projektu ir primygtinai ragina Europos Komisiją pradėti pažeidimo tyrimo procedūras), Briuselis, 2021 m. birželio 29 d.

([26]) Vengrija. Nuomonė dėl 2020 m. gruodžio mėn. Vengrijos Nacionalinės Asamblėjos priimtų konstitucijos pakeitimų, kurią Venecijos komisija priėmė 127-ojoje plenarinėje sesijoje, vykusioje Venecijoje ir nuotoliniu būdu, 2021 m. liepos 2–3 d. (CDL-AD(2021)029-e).

([27]) 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL L 119, 2016 5 4, p. 1).

([28]) http://public.mkab.hu/dev/dontesek.nsf/0/ CB4CA4E8F72D33DFC125863A00604976?OpenDocument. Santrauką anglų kalba galima rasti čia http://public.mkab.hu/dev/dontesek.nsf/0/CB4CA4E8F72D33DFC125863A00604976?OpenDocument&english&english.

([29]) https://www.kormanyhivatal.hu/hu/budapest/hirek/tisztessegtelen-kereskedelmi-gyakorlatot-folytat-a-labrisz-egyesulet-a-meseorszag-mindenkie-cimu-konyv-ertekesitesekor.

([30]) 2020 m. birželio 18 d. Teisingumo Teismo sprendimas byloje Europos Komisija / Vengrija, C-78/18, ECLI:EU:C:2020:476.

finansavimo Vengrijoje apribojimų, pvz., Valstybės audito tarnybos atliekamų atrinktų auditų ir įsipareigojimo viešai prieinamose visuomenei teikiamose ataskaitose apie gaunamą paramą nurodyti visus paramos teikėjus; mano, kad tokie apribojimai nėra nei būtini, nei proporcingi ir neatitinka nei ESTT praktikos, nei 2019 m. kovo 15–16 d. Venecijos komisijos 118-osios plenarinės sesijos metu priimtos ataskaitos dėl asociacijų finansavimo išvadų;

17. pareiškia, kad yra tvirtai įsipareigojęs ginti vaikų teises ES ir už jos ribų; laikosi nuomonės, kad tolerancijos, pripažinimo ir įvairovės skatinimas, o ne LGBTIQ asmenų fobijos ir neapykantos skatinimas turėtų būti pagrindiniai principai siekiant užtikrinti pagarbą geriausiems vaiko interesams; atsižvelgdamas į tai, mano, kad seksualinės orientacijos ir lytinės tapatybės tapatinimas su pedofilija ar išpuoliais prieš vaikų teises rodo aiškų bandymą panaudoti žmogaus teisių kalbą siekiant įgyvendinti diskriminacinę politiką; mano, kad tai prieštarauja tarptautiniams žmogaus teisių principams ir normoms;

18. reiškia susirūpinimą dėl to, kad Įstatymas yra panašus į vadinamąjį 2013 m. Rusijos LGBT propagandos įstatymą, kurį priėmus buvo padaryta didelė žala LGBTIQ bendruomenei Rusijoje; ragina Komisiją toliau tirti prieš LGBTIQ asmenis nukreiptų kampanijų finansavimą ES, nes jos akivaizdžiai kelia grėsmę demokratijai ir nacionaliniam saugumui ES;

Veiksmai, kurių turi imtis Komisija

19. pakartoja savo raginimus Komisijai ir Tarybai pagaliau pripažinti, kad reikia skubiai imtis veiksmų siekiant apginti ES sutarties 2 straipsnyje įtvirtintas vertybes, ir pripažinti, kad valstybė narė negali pakeisti savo teisės aktų, įskaitant konstitucines nuostatas, taip, kad būtų sumažinta šių vertybių apsauga ([31]); atkreipia dėmesį į tai, kad tai draudžiama pagal Sutartis, kaip neseniai išaiškino ESTT byloje C-896/19 ([32]);

20. mano, kad Įstatymas tiesiogiai prieštarauja Komisijos LGBTIQ lygybės strategijai; primygtinai ragina Komisiją užtikrinti, kad ši strategija būtų vienodai įgyvendinama visose ES valstybėse narėse;

21. ragina Tarybą ir Komisiją skubiai panaikinti kliūtis horizontaliajai direktyvai dėl nediskriminavimo, kurią Taryba blokuoja jau daugiau kaip 10 metų ([33]);

22. primena, kad dar nesiimta tinkamų priemonių, kuriomis būtų reaguojama į Parlamento iniciatyvą sukurti ES demokratijos, teisinės valstybės ir pagrindinių teisių mechanizmą, kuris būtų reglamentuojamas Parlamento, Komisijos ir Tarybos tarpinstituciniu susitarimu; ragina Komisiją ir Tarybą nedelsiant pradėti derybas su Parlamentu dėl tarpinstitucinio susitarimo pagal SESV 295 straipsnį;

23. pakartoja savo poziciją dėl Teisinės valstybės sąlygų reglamento, kuris įsigaliojo 2021 m. sausio 1 d. ir kuris visas tiesiogiai taikomas Europos Sąjungoje ir visose jos valstybėse narėse visoms ES biudžeto lėšoms, įskaitant nuo to laiko pagal ES ekonomikos gaivinimo priemonę skirtus išteklius;

24. primena, kad Teisinės valstybės sąlygų reglamente nustatyta aiški teisinės valstybės apibrėžtis, kuri turi būti suprantama atsižvelgiant į kitas Sąjungos vertybes, įskaitant pagrindines teises ir nediskriminavimą; laikosi nuomonės, kad valstybės remiama mažumų diskriminacija daro tiesioginį poveikį tam, kuriems projektams įgyvendinti valstybės narės nusprendžia naudoti ES lėšas, taigi daro tiesioginį poveikį Sąjungos finansinių interesų apsaugai; ragina Komisiją nedelsiant pradėti Teisinės valstybės sąlygų reglamento 6 straipsnio 1 dalyje numatytą procedūrą;

25. mano, kad kyla rimtų abejonių dėl Vengrijos valdžios institucijų gebėjimo valdyti ES lėšas nediskriminuojant ir laikantis Chartijos; ragina Komisiją įvertinti Įstatymo priėmimą atsižvelgiant į horizontaliąją reikiamą sąlygą, kad būtų užtikrinta 2021 m. birželio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/1060, kuriuo nustatomos bendros Europos regioninės plėtros fondo, „Europos socialinio fondo +“, Sanglaudos fondo, Teisingos pertvarkos fondo ir Europos

([31]) 2021 m. birželio 10 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl teisinės valstybės padėties Europos Sąjungoje ir Sąlygų reglamento (ES, Euratomas) 2020/2092 taikymo.

([32]) 2021 m. balandžio 20 d. Teisingumo Teismo sprendimas byloje *Repubblika / Il-Prim Ministru*, C-896/19, ECLI:EU:C:2021:311.

([33]) 2008 m. liepos 2 d. Pasiūlymas dėl Tarybos direktyvos, kuria įgyvendinamas vienodo požiūrio į asmenis, nepaisant jų religijos ar tikėjimo, negalios, amžiaus arba seksualinės orientacijos, principas (COM(2008)0426).

jūrų reikalų, žvejybos ir akvakultūros fondo nuostatos ir šių fondų bei Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo, Vidaus saugumo fondo ir Sienų valdymo ir vizų politikos finansinės paramos priemonės taisyklės ([34]), (Bendrųjų nuostatų reglamentas) atitiktis Chartijai; ragina Komisiją imtis Bendrųjų nuostatų reglamente numatytų veiksmų dėl išlaidų, susijusių su atitinkamais fondais, ir užtikrinti, kad 2021–2027 m. partnerystės susitarimas ir programos Vengrijai nebūtų patvirtinti tol, kol nebus visiškai laikomasi horizontalios reikiamos sąlygos, susijusios su Chartijos laikymusi, kaip numatyta Bendrųjų nuostatų reglamento straipsniuose; primena, kad bet kokį ES teisės neatitinkantį Komisijos aktą galima užginčyti Europos Sąjungos Teisingumo Teisme;

26. reiškia didelį susirūpinimą dėl Vengrijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano projekto atitikties 2021 m. vasario 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentui (ES) 2021/241, kuriuo nustatoma ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė ([35]), ir Chartijai; ragina Komisiją ir Tarybą atidžiai išanalizuoti visas Vengrijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano projekte nurodytas priemones ir patvirtinti planą tik tuo atveju, jei bus nustatyta, kad juo nebus prisidedama prie Įstatymo įgyvendinimo ir vėliau ES biudžeto lėšomis nebus aktyviai prisidedama prie pagrindinių teisių pažeidimų Vengrijoje;

27. primena, kad LGBTIQ teisės yra žmogaus teisės; pakartoja savo raginimą valstybėms narėms, ypač Vengrijai, užtikrinti, kad galiojantys teisės aktai dėl nepilnamečių švietimo ir informavimo visiškai atitiktų pagrindines teises, įtvirtintas ES ir tarptautinėje teisėje, ir užtikrinti galimybę naudotis visapusišku lytiniu švietimu ir švietimu santykių klausimais, kuris būtų moksliškai tikslus, pagrįstas įrodymais, tinkamas pagal amžių ir nešališkas; primena, kad skelbiant informaciją reikėtų atsižvelgti į įvairias seksualines orientacijas, lytinę tapatybę, lyties raišką ir lyties požymius, kad būtų kovojama su stereotipais ir šališkumu pagrįsta dezinformacija; ragina Komisiją imtis visų būtinų veiksmų siekiant užtikrinti, kad Vengrijoje būtų gerbiamos pagrindinės teisės; ragina ES institucijas ir valstybes nares pasisakyti prieš LGBTIQ asmenų fobiją kurstančią kalbą, ypač naudojamą vyriausybių ir politikų;

o

o o

28. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams, Tarybai, Komisijai ir Regionų komitetui.

([34]) OL L 231, 2021 6 30, p. 159.
([35]) OL L 57, 2021 2 18, p. 17.